

1 U17- På tide med gratis mensen

2 *Forslagsstillere: Eira Garrido og Diane Berbain*

3 Bakgrunn

4 Det har vært en kulturell mens-revolusjon, men ikke strukturell. Mensen skal ikke
5 koste penger, det koster nok i seg selv. I snitt har kvinner mensene fra de er 13 til 51
6 år, totalt 38 år. Det er vanlig å blø i tre til sju dager. Hvis vi regner med at en
7 normalperiode er på fem dager, vil gjennomsnittskvinnen ha 456 menstruasjoner i
8 løpet av livet. Totalt blir dette 2280 dager – eller litt over 6 år hvis vi regner
9 sammenhengende dager.

10 Når mensene er det mest naturlige i verden virker det unaturlig å ha moms på
11 nødvendigheter som følger med. Derfor bør bind, tamponger og menskopp bli gratis i
12 alle kommunale bygg. Dette gjelder også på kommunens skoler. Den offentlige
13 skolen bør og skal være gratis, og derfor får vi vann, toalettpapir, helsetjenester og
14 kondomer kostnadsfritt. Men av en eller annen grunn så er ikke sanitærprodukter med
15 på den listen. Jenter og unge kvinner har ikke samme økonomi som de som er ute i
16 arbeid, og må likevel betale for nødvendige sanitære produkter. Målet er at
17 sanitærprodukter skal bli gratis og tilgjengelig for alle. Bergen SV mener at
18 kommunen har en enorm mulighet til å legge føringer, og være med å bidra til å
19 normalisere mensene. Ved å ta første steget med å gjøre tamponger og bind
20 tilgjengelig og gratis på alle toalett i kommunen.

21 I Norge betaler vi merverdiavgift for de fleste varer og tjenester. Det er ulike
22 prosentnivå på momsene fra hvilke varetype det er. På sanitærprodukt er det 25%
23 merverdiavgift, på mat og drikke er det 14%. Jeg vil påstå at begge er grunnleggende
24 behov. For å leve frie og normale liv må jenter og kvinner bruke sanitærprodukt. Hvis
25 én million norske kvinner bruker 50 kroner på sanitærprodukter i måneden og 10
26 kroner av disse er MVA, så betyr det at staten tjener 10 millioner kroner i
27 «mensmoms» hver eneste måned. Dette er også en skatt kvinner må betale skatt kun
28 fordi vi er kvinner. I 2015 kuttet Canada moms på bind og tamponger. Sommeren
29 2016 ble det lagt forbud mot lokale skatter for tamponger og bind i New York, og i
30 2019 ble moms fjernet i Australia. Bergen SV mener at Norge bør derfor følge etter.

31 Vi må også ta et ansvar og vise internasjonal solidaritet for våre søstre. Bind og
32 tamponger er dyrt i mange land, og dårlige sanitærforhold fører til problemer for jenter
33 på skole og kvinner i arbeidslivet. Hver dag får nye jenter sitt første møte med blod i
34 trusen, som fort blir et problem og hinder for å kunne fungere normalt på skolen. Over
35 en milliard kvinner har ikke tilgang på toaletter. Undersøkelser viser at hvis man har
36 ordentlig sanitær forhold øker deltagelsen på skolen voldsomt. Dette viser hvordan
37 konkrete politiske spørsmål krever handling.

38 Kilder: https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2020/02/27/809990550/scotland-poised-to-become-1st-country-to-make-period-products-free?t=1599213242002&fbclid=IwAR2yo6kBTJZiyDbsnmCLDjDmzGjAnY6RHFWRb9Ga_Xh48c-n4YbBZi_HeaU